Stadskerk Nijmegen (OCP), 1 april 2021, Witte Donderdag
Voorganger: ds. Perla Akerboom-Roelofs (PKN), Nijmegen
Deze viering is te zien/beluisteren op:
https://www.stadskerknijmegen.nl/vieringen-terugkijken/

Naar aanleiding van deze viering en van Witte Donderdag schreef de voorganger onderstaande 'pastorale brief':

Lieve gemeente,

Met slechts 10 kerkgangers (maar toch!) plus de cantorijleden waren wij in de Grote- of St. Stevens-kerk bijeen om Witte Donderdag te vieren. Wit en leeg; kort maar krachtig…… Eerlijk gezegd, had het van mij ook best wat langer mogen duren. Niet zo traag en uitgesponnen als "The Passion" op TV, maar wel met alle symbolen, die deze dag zo rijk maken en ook zo tragisch en onbegrijpelijk vreemd.

Wij zijn met deze dagen tot Pasen te veel bezig met **een chronologische** volgorde van het verhaal. En zoals met het Kerstverhaal en de Kerststal brengen we alle elementen van de vier Evangeliën bij elkaar in één grote pot!

Terwijl het element van de oorsprong van **de Maaltijd op Witte Donderdag**, **de Seidermaaltijd van het Joodse Pesachfeest** al helemaal niet aan bod kwam, kwam ook de **Voetwassing,** die daarbij niet echt bijzonder is, maar wel een extra inhoud krijgt door het handelen van Jezus tegenover zijn leerlingen, niet aan de orde**. Deze dagen zijn zoveel rijker, dan wat wij ervan maken !** Daarom wil ik u, als trouwe oecumenische vierders in de Stevenskerk, nog wat van mijn voorbereidende gedachten meegeven, die nu alleen maar ergens in mijn teksten liggen, ongelezen.

De Viering volgens de traditie van de "Oude kerk".

Witte Donderdag; dan is de liturgische kleur WIT. In het Duits heet deze dag "Gründonnerstag" , maar dat heeft niets met de kleur 'groen' te maken maar met het Oud-Duitse woord 'Grien', dat net als in het Nederlands te maken heeft met 'grienen', wenen en rouwen.

De Antifoon van deze dag is ontleend aan de Brief van Paulus aan de Galaten: Galaten 6 : 14

"Ik wil me op niets laten voorstaan, dan op het Kruis van Jezus Christus, onze Heer."

Ik wilde **lied 578** uit het Nieuwe Liedboek (Liedboek voor Kerken –**LvK- lied 192**) laten zingen. Een mooi romantisch lied van Isaac Watts. Maar nee, we zijn niet met het Kruis bezig; dat is pas op Goede Vrijdag! Nee, dus, niet mee eens; de voortekenen zijn er al !

1. "O kostbaar kruis, o wonder Gods, waaraan de Prins der glorie stierf;

ik wil om U zijn zonder trots, ik acht verlies wat ik verwierf."

2. "Bewaar mij dat ik roemen zou dan in mijns Heren Christi dood.

   Al wat ik anders noemen zou is niets bij dit mysterie groot." (lees vooral verder)

Dit piëtistisch, vrome Engelse lied weerspiegelt een diep geloof in het offer, dat Christus aan het Kruis voor ons heeft gebracht en zal gaan brengen en antwoordt **op de psalm van die dag, psalm 67**: **2 en 3.**" God, wees ons genadig (barmhartig) en zegen ons, toon ons het licht van Uw aanschijn."

De Joodse wortels

Zo is de toon gezet van waar het op uitdraait: **Het Kruis**. Christus lijdend, maar triomferend, omhooggestoken aan het kruis. Zoals Mozes de slang omhoog stak, opdat een ieder, die daarop zijn blik sloeg , werd gespaard. Zoals in de Paasnacht de Doodsengel voorbijging aan de huizen waaraan de deurposten het bloed van **het Lam** was gestreken; waardoor de eerstgeborenen van het volk Israël in leven bleven en het volk kon uittrekken de bevrijding tegemoet.

Daarom op deze dag **een Gloria: "**God in de hoog' alleen zij eer!", met beierende klokken*) voor het laatst tot in de Paasnacht. Juist in deze nacht , waarin de Heer werd overgeleverd, klinkt een luid Gloria. Want in het Gloria ligt het Kyrie, het gebed om ontferming, besloten.

De Lutheranen bidden een zeer traditioneel gebed op de Witte Donderdag.

Heer, Jezus Christus, Gij hebt ons aan Uw laatste Avondmaal door Uw heilig teken bevolen Uw leven en sterven te gedenken: Geef ons, zo bidden wij, dit geheim van Uw Lichaam en Bloed zo te vieren, dat wij de vruchten van Uw verlossing dagelijks mogen ervaren. Gij, die leeft met de Vader en de Heilige Geest, enig God, vandaag en alle dagen, Amen.

In de dienst in de Stevenskerk heb ik me laten inspireren door een gebed van Huub Oosterhuis, die zich richtte op de dienstbaarheid in de samenleving en daarmee op **Jezus, die onze Broeder en Dienaar wilde zijn en de minste der mensen.**

Zo was er een mooie opening en voorbereiding naar het verhaal van **de Voetwassing** uit het Evangelie van Johannes: Johannes 13 : 1 – 15. Alleen in zijn Evangelie te vinden. Dit keer geen voetwassing met uitleg. Want op zichzelf is de voetwassing in de tijd van Jezus rond de Middellandse zee in en het oosten geen vreemde geschiedenis. De wegen waren stoffig en de mensen lagen aan aan de maaltijd. De minste slaven wasten de voeten van de maaltijd-gangers. Maar dat Jezus dat doet bij zijn leerlingen en daar de boodschap van het dienen aan verbindt, geeft een geheel nieuwe kijk op de verhoudingen van mensen onderling. Niet om te heersen, maar om te dienen zijn wij op deze aarde. Dat is de opdracht als je Jezus wilt volgen.

Maar dat werd het niet deze avond. Ook niet de vertelling van **de Seideravond met het Feest van de ongezuurde brode**n, waarvan we lezen in het z.g. Oude Testament, maar ook in 1 Korinthe 5 : 6-8.

De reinheid van de voeten wordt zo verbonden met de reinheid van het brood; alles **moet ' koosjer'** zijn, want het is Pesach!

Een prachtig lied is daarbij van Muus Jacobse met muziek van Nelly Poortier In "Zingend Geloven" Dl. 1, no. 38. Dat is mooi te zingen in beurtzang.

Refrein:

Wie is rein van wandel? Wie kan U ontmoeten,

rein van hoofd en handen? Heer, was ons de voeten!

We lazen het Evangelie van Markus: Markus 14 : 17-26. Over de " instelling van het Avondmaal", we zongen "Ubi Caritas et Amor, Deus ibi est" met de stemmen van de cantorij ! En ook voor anderen was het gebed, om de verbondenheid met elkaar te vieren. Want de Schaal bleef leeg en de Beker werd niet gevuld.

Het grote gemis van de Maaltijd van de Heer, tot Zijn gedachtenis, werd pijnlijk gevoeld.

Na het gebed , dat de Heer ons zelf heeft geleerd, het "Onze Vader" , hebben we elkaar van harte de Vrede toegewenst. **De Vrede van Christus zal altijd bij ons zijn, juist in leegte en duisternis.**

Avondgebed

Ik wil u graag groeten met een voor mij zeer dierbaar gebed: **het Lutherse Avondgebed.**

Generaties Lutheranen over de gehele wereld (77 miljoen) bidden dit gebed, dat door de Dichter/theoloog Georg Christian Dieffenbach (1822-1901) is geschreven. De Nederlandse vertaling is van Ds. W.J. Kooiman, later professor aan de Gemeente Universiteit van Amsterdam en het Luthers Seminarium (+1968) en Lutherkenner.

Heer, blijf bij ons,
want het is avond en de dag zal komen.
Blijf bij ons en bij uw ganse kerk
aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.
Blijf bij ons
met Uw genade en goedheid,
met Uw troost en zegen,
met Uw Woord en Sacrament.

Blijf bij ons
wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst,
de nacht van twijfel en aanvechting,
de nacht van de strenge, bittere dood.
Blijf bij ons
in leven en in sterven
in tijd en eeuwigheid. Amen

(Te vinden in het Liedboek voor de Kerken 1973, na lied 384)

Gods Zegen! Uw Ds. Perla Akerboom-Roelofs Nijmegen, 2 april 2021

perlaakerboom@hotmail.com